

بررسی دیدگاه فقه شیعه و قوانین ایران درباره حریم خصوصی افراد

مرضیه رغبتی

دانشجوی کارشناسی ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه پیام نور

چکیده

حریم خصوصی و ضرورت رعایت آن از حقوق اولیه بشر است و انسان‌ها از دورترین ازمه، کم یا زیاد به تناسب جامعه‌ای که بدان تعلق داشته‌اند، دارای حریمی بوده‌اند که تعلق به آنان داشته و امکان نقض آن جز با ترتیبات خاص ممکن نبوده‌است. در ایران نیز بنا به منشورها و اندرنامه‌های برج مانده از دوران ایرانی باستان و ایرانی میانه، افراد دارای حریم شخصی و حقوق فردی بوده‌اند و از این لحاظ در میان جوامع باستانی، ایران دارای جایگاهی ویژه و ممتاز بوده‌است. با ظهور دین مبین اسلام و با تأکیدات خداوند در قرآن کریم و بر اساس احادیث نبی مکرم اسلام (ص) و ائمه اطهار (ع)، حریم خصوصی افراد، صاحب مصونیت و حتی تقدس شد و نقض این حریم به سادگی ممکن نیست. در قوانین موضوعه نظام جمهوری اسلامی ایران که مبتنی بر شرع مبین است، بر حقوق فردی ناشی از حریم خصوصی، صحه گذاشته شده و رعایت آن اصل فرض شده و نقض آن، نیازمند صدور حکم یا ضروریات خاص است. در این مقاله بر آنیم که به روش توصیفی و تحلیلی، مسئله حریم خصوصی افراد را در قوانین نظام جمهوری اسلامی ایران با توجه به ریشه‌های آن در دین مبین اسلام و مذهب تشیع بررسی نماییم. یافته‌های این پژوهش گویای وضعیت مناسب حریم خصوصی افراد در ایران به لحاظ تمهیدات قانونی است، هرچند که در عمل ممکن است برخی سلايق و ضرورت‌ها تغییراتی در این وضعیت مناسب ایجاد کند.

واژگان کلیدی: حریم خصوصی، ایران، فقه، فقه شیعه